

מחוון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

הנחיות כלליות לבודקים

- * בשאלות הפתוחות (בניית תשובה) יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחוון, ולרשום את הקידוד המתאים בדף ריכוז הציונים.
- * בשאלות הסגורות (בחירת תשובה) יש לסמן בדף ריכוז הציונים את מספר התשובה שסימן התלמיד. אם התלמיד סימן יותר מתשובה אחת, יש לסמן "לא ענה". בדף ריכוז הציונים השאלות הסגורות נקראות שאלות רב-בְּרָרָה (ר"ב).
- * אם התלמיד לא כתב (סימן) תשובה, יש לסמן זאת בטור "לא ענה" בדף ריכוז הציונים.

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
<u>פרק ראשון – הטקסט הסיפורי – "מדוע היונה לא עפה"</u>			
1	סגורה	(1) הוא חלם ולא שחרר את היונה.	
2	סגורה	א. (2) הילדים הפריחו את היונים שלהם בזמן. ב. (4) ניר ויובל לקחו את היונה לאבא של ניר.	
	סגורה	ג. (5) יובל טיפל בגוזל, וכעבור שבועיים הגוזל עף.	
	סגורה	ד. (1) יובל התרגש לקראת טקס הפרחת היונים.	
	סגורה	ה. (3) היונה של יובל לא עפה.	
3	סגורה	א. (2) עלה	
	סגורה	ב. (4) לבנים כמו יונים	
4	פתוחה	א. 1 = יובל או לי או מְסַפֵּר או ילד 0 = תשובה שגויה	1-0
	פתוחה	ב. 1 = יונה 0 = תשובה שגויה	1-0
	פתוחה	ג. 1 = אבא של ניר או אבא 0 = תשובה שגויה	1-0

מחווין למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

טווח קידוד	הנחיות לקידוד	סוג השאלה	מספר השאלה
2-0	<p>2 = היונה הייתה צעירה מדי; היונה עדיין לא ידעה לעוף. תוספת שאינה רלוונטית לתשובה נכונה אינה מורידה נקודות. 1 = יש נימוק, אבל הוא אינו מתאים לשאלה. לדוגמה: יובל חלם; היונה לא יכלה לעוף. בדוגמה השנייה לא ברור אם הסיבה היא היותה גוזל. אולי: כי עדיין לא התחזקה כדי לעוף. 0 = אין הבעת דעה או שהתשובה אינה רלוונטית. לדוגמה: "יובל לא העיף את היונה"; "היונה התביישה"; "היונה פחדה".</p>	פתוחה	5
		סגורה	6
2-0	<p>2 = התשובה צריכה לכלול הבעת דעה, חיובית או שלילית, ונימוק רלוונטי לדעה שהובעה. תשובה מלאה תיחשב גם אם הסדר הפוך: נימוק לפני דעה. לדוגמה: החברים לא התנהגו בסדר משום שזו לא הייתה אשמתו של יובל שהיונה לא עפה. 1 = התשובה כוללת רק הבעת דעה, שלילית או חיובית, או רק נימוק הגיוני, או "נימוק לכאורה". לדוגמה: יובל לא אשם; החברים לא התנהגו בסדר. לדוגמה "נימוק לכאורה": כי זה לא יפה. 0 = גם הדעה וגם הנימוק אינם רלוונטיים. לדוגמה: "יובל כעס על החברים".</p>	פתוחה	7
			8
1-0	<p>א. 1 = נקודותיים 0 = תשובה שגויה</p>	פתוחה	
1-0	<p>ב. 1 = נקודה 0 = תשובה שגויה</p>	פתוחה	
1-0	<p>ג. 1 = סימן קריאה 0 = תשובה שגויה</p>	פתוחה	

מחווין למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
9	פתוחה	<p>פרק שני – הטקסט המדעי – "אגמים"</p> <p>א. 1. = אגם בארץ: ים המלח או ימת המלח או ימת כינרת או ים כינרת או הכינרת 0 = תשובה שגויה</p> <p>2. = אגם בחוץ לארץ: סופיריור 0 = תשובה שגויה</p>	1-0
			1-0
			2-0
10	סגורה	<p>ב. 2 = האגמים שונים זה מזה בגודלם ובמקומם, בהכללה או בפירוט. לדוגמה: אגם סופיריור גדול יותר מים כינרת. ימת כינרת נמצאת בארץ, ואגם סופיריור נמצא בחוץ לארץ.</p> <p>1 = בהשוואה התייחסות לפרמטר אחד בלבד, לגודל או למקום. לדוגמה: אגם סופיריור הכי גדול בעולם; האגמים שונים זה מזה בגודלם, האחד גדול והאחר קטן.</p> <p>0 = בתשובה התייחסות לאגם אחד מבין השניים, ללא השוואה לאגמים אחרים.</p>	3-0
			3-0
			3-0
			3-0
11	סגורה	(3) הבוץ והסלעים חוסמים את זרימת המים.	3-0
			3-0
12	פתוחה	<p>3 = התהליך מפורט באופן מלא, בלשון התלמיד או בלשון הטקסט. לדוגמה: מי הגשמים יורדים על היבשה ומתנקזים לנחלים ולנהרות. משם הם נשפכים לאגמים.</p> <p>2 = תשובה המתבססת על הטקסט, אבל מוסבר בה רק חלק מן התהליך. לדוגמה: דרך הנחלים.</p> <p>1 = תשובה נכונה, המעידה על ידע עולם, אך אינה מתבססת על הטקסט. לדוגמה: חלק מן הגשמים נכנסים למי התהום, ומשם הם יוצאים לאגמים; מי הגשמים יורדים על האגמים.</p> <p>0 = כל תשובה שאינה רלוונטית, לדוגמה: "מגיעים לאגמים".</p>	3-0
			3-0

מחווין למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

טווח קידוד	הנחיות לקידוד	סוג השאלה	מספר השאלה
2-0	א. 2 = המים \ רוב המים \ המים באגמים 1 = המקור שלהם 0 = תשובה שגויה, לדוגמה: "הגשם"	פתוחה	13
2-0	ב. 2 = האגם \ אגם סופריור \ סופריור \ נהר סופריור 1 = הרוחב שלו 0 = תשובה שגויה	פתוחה	
2-0	ג. 2 = הכינרת \ כינרת 1 = האורך שלה 0 = תשובה שגויה	פתוחה	
	(2) למסור מידע על אגמים.		14

מחווין למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
16	סגורה	פרק רביעי – הטקסט המפעיל – "כללי התנהגות בספרייה" א. (2) לוקח משהו ומתכוון להחזירו.	
	פתוחה	ב. 1. = 1 שאילת או שאילה או שאילת ספרים. = 0 תשובה שגויה, לדוגמה: מילים שאינן בקטע או מילים שאינן מן השורש ש.א.ל., או חזרה על הפועל שואל \ השואל, המופיע בשאלה.	1-0
17	פתוחה	2. = 1 כל פועל או שם נוספים מן השורש ש.א.ל., אם מופיעים בטקסט ואם לא, לדוגמה: שאל, שאלנו, שאלה, משאלה. = 0 שם או פועל משורש אחר.	1-0
	סגורה	א. כן	
	סגורה	ב. לא	
	סגורה	ג. לא	
18	סגורה	ד. לא	
	סגורה	(2) בזמן	

מחווין למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד	
19	פתוחה	<p>א. 2 = ניסוח כלל הקשור להתנהגות בספרייה. הכלל צריך להיות נכון הן מבחינת התוכן והן מבחינת השימוש בלשון המתאימה לכללים:</p> <p>תוכן – כלל המתאים להתנהגות נאותה בספרייה, שאינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>לשון – שימוש במילים של הוראה, אזהרה, פנייה, הצעה, איסור, כמו: יש ל....., אין ל....., אסור ל....., לא, אל, נא ל....., כדאי ל....., עליכם ל....., פועל בהווה רבים.</p> <p>לדוגמה: יש לפנות אל הספרנית; אין לקשקש על ספרים בספרייה.</p> <p>1 = רק התוכן נכון: הכלל מתאים להתנהגות נאותה בספרייה, ואינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>מבחינה לשונית – חסרות מילים המתאימות לניסוח כללים.</p> <p>לדוגמה: להיות בשקט, להתנהג יפה.</p> <p>0 = העתקה מן הטקסט, או כתיבת משפט שאינו כלל, או תשובה לא לעניין.</p> <p>לדוגמה: "שמירה על הרכוש"; "אני אוהב לקרוא".</p>	2-0	
	פתוחה	<p>ב. 2 = ניסוח כלל הקשור להתנהגות בספרייה. הכלל צריך להיות נכון הן מבחינת התוכן והן מבחינת השימוש בלשון המתאימה לכללים:</p> <p>תוכן – כלל המתאים להתנהגות נאותה בספרייה, שאינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>לשון – שימוש במילים של הוראה, אזהרה, פנייה, הצעה, איסור, כמו: יש ל....., אין ל....., אסור ל....., לא, אל, נא ל....., כדאי ל....., עליכם ל....., פועל בהווה רבים.</p> <p>לדוגמה: יש לפנות אל הספרנית; אין לקשקש על ספרים בספרייה.</p> <p>1 = רק התוכן נכון: הכלל מתאים להתנהגות נאותה בספרייה, ואינו מופיע ברשימת הכללים הקיימת.</p> <p>מבחינה לשונית – חסרות מילים המתאימות לניסוח כללים.</p> <p>לדוגמה: להיות בשקט, להתנהג יפה.</p> <p>0 = העתקה מן הטקסט, או כתיבת משפט שאינו כלל, או תשובה לא לעניין.</p> <p>לדוגמה: "שמירה על הרכוש"; "אני אוהב לקרוא".</p>	2-0	
	סגורה	א. כן		
	סגורה	ב. כן		
20	סגורה	ג. כן		
	סגורה	ד. לא		

מחווין למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

טווח קידוד	הנחיות לקידוד	סוג השאלה	מספר השאלה
2-0	<p>2 = תשובה שבה שני נימוקים הגיוניים, על דרך החיוב או על דרך השלילה, ברמות שונות של הכללה.</p> <p>לדוגמה: זהו מקום תרבותי וציבורי, ויש להקפיד שלא יהיה בו בלגן.</p> <p>1 = תשובה שבה נימוק הגיוני אחד, ברמות שונות של הכללה.</p> <p>0 = אין נימוק, או חזרה על הצורך בכללים כפי שנכתב בשאלה.</p>	פתוחה	21

מחווון למבחן בעברית לכיתה ה', נוסח א'

מיצב תשס"ה – דצמבר 2004

מספר השאלה	סוג השאלה	הנחיות לקידוד	טווח קידוד
15	פתוחה	<p>פרק שלישי – הבעה בכתב – חיבור בנושא "התפייסות"</p> <p>א. תוכן</p> <p>4 (טוב מאוד) = תוכן מלא. הסיפור כולל את כל רכיבי התוכן במשימה: תיאור מלא של הדמויות ורגשותיהן, התפתחות של עלילה, הכוללת תיאור מריבה או קונפליקט ותיאור התהליך (הסיבות ו/או הרגשות) שהביא להתפייסות.</p> <p>3 (בינוני-טוב) = קיים עושר רעיוני, אך תיאור ההתרחשות אינו מלא. חסר אחד מן הרכיבים המוזכרים לעיל.</p> <p>2 (בינוני) = תוכן חלקי. חסרים כמה רכיבי תוכן, כגון תיאור ההתרחשות אינו מלא, או אין תיאור מלא של הדמויות ורגשותיהם, או אין פיתוח של מריבה או של קונפליקט, או אין תהליך המוביל להתפייסות.</p> <p>1 (חלש) = התוכן אינו ממלא את דרישות המשימה (הסיפור דל), או חסר חלק ניכר מרכיבי התוכן המוזכרים לעיל, או אין אזכור של התפייסות.</p> <p>0 = כתיבה על נושא אחר (במקרה זה, החיבור ייבדק ב"מבנה" וב"לשון").</p>	4-0
	פתוחה	<p>ב. מבנה</p> <p>4 (טוב מאוד) = הטקסט כתוב במבנה רטורי של סיפור (רקע, סיבוך והתרה). הסיפור לכיד ומקושר: נעשה שימוש בביטויים המציינים את הקשר הלוגי בין חלקי הסיפור או בין חלקי המשפט (לדוגמה: מפני ש, אבל, לאחר מכן). מילות הקישור מגוונות ומבהירות את השתלשלות העניינים.</p> <p>3 (בינוני-טוב) = הטקסט כתוב במבנה רטורי של סיפור, ומכיל את כל הרכיבים הנ"ל, אבל ישנה בעייתיות בלכידות ובקישוריות.</p> <p>2 (בינוני) = הסיפור אינו מכיל את כל רכיבי המבנה, אבל ישנה בעייתיות בלכידות ובקישוריות. השימוש בקשרים מצומצם וחוזר על עצמו.</p> <p>1 (חלש) = הסיפור אינו מכיל את רוב רכיבי המבנה, הוא אינו לכיד ואינו מקושר.</p> <p>0 = אין מבנה רטורי של סיפור.</p>	4-0
	פתוחה	<p>ג. לשון</p> <p>1. אוצר מילים ומשלב לשוני</p> <p>2 = אוצר מילים עשיר ומגוון ומשלב לשוני הולם (גבוה).</p> <p>2. מורפולוגיה ותחביר</p> <p>2 = מבנה תקין של מילים ושל משפטים. התאם במין, במספר ובידוע.</p> <p>3. פיסוק</p> <p>2 = שימוש נכון בסימני הפיסוק.</p> <p>4. כתיב</p> <p>2 = כתיב תקין על-פי הכללים (ללא התייחסות לכללי הכתיב המלא).</p>	2-0
		<p>הערה לכל הסעיפים (15'א', 15'ב' ו-15'ג')</p> <p>0 (נכשל) = אם בסיפור פחות משני משפטים, או שבסיפור לא באה לידי ביטוי הסוגה הנדרשת במטלה (לא נכתב סיפור), יש לציין 0 בכל הפרמטרים (תוכן, מבנה ולשון).</p>	2-0